

Kurs "Introduction to Plant Macrofossil Analysis"

Londyn, 23–27 II 2009 r.

W dniach 23–27 lutego 2009 r. odbył się kurs pt. „Wstęp do analizy makroszczątków roślinnych” (Introduction to Plant Macrofossil Analysis) – jeden z dziewięciu organizowanych od szeregu lat przez Environmental Change Research Centre Department, University College London. Głównym celem prowadzonych kursów jest poszerzenie wiedzy na temat ekologii oraz paleoekologii środowiska przyrodniczego w kontekście jego przemian. W 2009 r. były to następujące kursy:

- Wstęp do analizy palinologicznej (Introduction to Pollen Analysis)
- Analiza małżoraczków (Ostracod Analysis)
- Wstęp do analizy okrzemek (Introduction to Diatom Analysis)
- Wstęp do ekologii ryb (Introduction to Fish Ecology)
- Izotopy stabilne a zmiany środowiska (Stable Isotopes and Environmental Change)
- Wstęp do analizy makroszczątkowej (Introduction to Plant Macrofossil Analysis)
- Ochotkowate: jakość wody a zmiany środowiska (Chironomids: Water Quality and Climate Change)
- Wstęp do ekologii i identyfikacji wodnych makrofitów (Introduction to the Ecology and Identification of Aquatic Macrophytes)
- Numeryczna analiza danych biologicznych oraz środowiskowych (Numerical Analyses of Biological and Environmental Data).

Kurs, w którym dzięki życzliwości Dyrekcji IGiPZ PAN w Warszawie uczestniczył piszący te słowa prowadzony był przez światowej sławy specjalistkę w analizie makroszczątków roślinnych – Hilary Birks. Profesor H. Birks jest pracownikiem Instytutu Biologii Uniwersytetu w Bergen, gdzie wchodzi w skład grupy badawczej „Ecological and Environmental Change Research Group” (EECRG).

W kursie uczestniczyło osiem osób z siedmiu krajów (Chorwacji, Hiszpanii, Irlandii, Polski, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii (fot. 1)). Zajęcia odbywały się w Bloomsbury Campus w budynku „Persona” Instytutu Geografii UCL (University College London). Dzięki niewielkiej liczbie uczestników kursu, był on prowadzony w sposób kameralny, co gwarantowało miłą atmosferę i sprzyjało swobodnej dyskusji. Kurs trwał pięć dni. Każdy z nich podzielony był na część wykładową i praktyczną prowadzoną przez profesor Hilary Birks. Gościnnie jeden z wykładów poprowadził także dr Carl Seyer (paleoekolog). Część praktyczna polegała na pracy w laboratorium, gdzie uczestnicy zapoznali się z metodyką poboru oraz przygotowania próbek do badań makroszczątkowych, jak również uczyli się rozpoznawać diagnostyczne cechy makro- i mikroszczątków.

Główne tematy poruszane przez Profesor Hilary Birks to:

- Morfologia i identyfikacja makroszczątków (głównie nasiona i owoce). Książki, klucze, zdjęcia, rysunki, materiały źródłowe i porównawcze;

- Przedstawicielstwo: tafonomia w jeziorach i rzekach (arktycznych i umiarkowanych systemów);
- Kwantyfikacja oraz interpretacja nagromadzonych makroszczątków;
- Rekonstrukcje środowiska przyrodniczego w kooperacji analizy makroszczątkowej z analizą palinologiczną;
- Multidyscyplinarne badania paleoekologiczne;
- Różnorodne wykorzystanie i aplikacja: paleoekologia, rekonstrukcje klimatyczne, datowania AMS oraz archeologia środowiskowa.

Fot. 1. Uczestnicy kursu „Introduction to Plant Macrofossil Analysis” 23–27 lutego 2009. Na pierwszym planie Profesor Hillary Birks, od prawej: Gayle McGlynn (Irlandia), Charo Blanco (Hiszpania), Ambroise Baker (Szwajcaria), Koraljka Bakrac (Chorwacja), Jorge Salgado (Kolumbia), Michał Słowiński (Polska), Hazel Reade (Wielka Brytania).

Udział w takim kursie jest okazją do spotkania przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z instytucji akademickich oraz badawczych całego świata, którzy mają podobne zainteresowania naukowe. Daje również doskonałą sposobność wymiany spostrzeżeń naukowych oraz sprzyja nawiązaniu kontaktów międzynarodowych. Kursy są godne polecenia wszystkim osobom zainteresowanym tematyką paleoekologiczną oraz młodym pracownikom budujących swój warsztat naukowy.

Michał Słowiński
IGiPZ PAN, Toruń

Międzynarodowa konferencja naukowa
„Terra incognita w turystyce”
Trzebieszowice, 3–4 VI 2009 r.

Wytrwale pogłębiający swoją pozycję w kręgach edukacji i nauki turystycznej Wydział Turystyki w Kłodzku (stanowiący część Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu) zorganizował już czwarte spotkanie naukowców zajmujących się problematyką turystyki z całej Polski. Około trzydziestu osób (liczba ta zmieniała się) przybyło do pięknie odnowionego pałacu Na Skale niedaleko Łądka-Zdroju. Reprezentowały one różne uczelnie, bowiem poza przedstawicielami organizatorów byli pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, politechnik wrocławskiej i krakowskiej, Akademii Pomorskiej w Słupsku, krakowskiej AWF i kilku innych placówek.

Zgłoszono bardzo dużo referatów, dlatego możliwe było wygłoszenie tylko niektórych z nich. W jeszcze mniejszym wyborze zostaną one tu wspomniane, z myślą o zachęceniu do kupna materiałów pokonferencyjnych, które organizator rzetelnie – jak w poprzednich przypadkach – opublikuje.

Konferencja zaczęła się od przedstawienia zagadnień ogólniejszych z silnym zaakcentowaniem aspektów teoretycznych. Tu charakterystyczne były referaty:

- *Przestrzeń eksploracji turystycznej jako miejsce ekstremalnych podróży i ekscytacji* (dr Zygmunta Kruczek, AWF Kraków);
- *Miasto jako obiekt detektywistycznych odkryć turystycznych* (prof. dr hab. Barbara Miszewska, UW);
- *Nowe w starym – projekt inwestycji turystycznych w starym podzłotogórskim krajobrazie* (mgr inż. Aneta Lekka, prof. dr hab. Krzysztof R. Mazurski, PWR).

Powyższe wystąpienia stanowiły merytoryczne tło dla referatów szczegółowych, z których warto wymienić następujące.

- *Zakopane – „Terra incognita”* (dr hab. inż. arch. Zbigniew Radziewanowski, Politechnika Krakowska);
- *Architektura schronisk i zajazdów w miejscach zapomnianych turystycznie na ziemi wałbrzyskiej* (dr hab. inż. arch. Jacek Suchodolski, Politechnika Wroclawska);
- *Droga Śródsudecka jako przykład samochodowej drogi dla ruchu turystycznego* (mgr inż. Andrzej Konarski, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, Wrocław);
- *Przedwojenne polskie wyprawy alpinistyczne a rozwój współczesnej turystyki wysokogórskiej* (mgr Aneta Marek, Akademia Pedagogiczna Słupsk);
- *Nowy etap współpracy na obszarze Euroregionu Glacensis w latach 2007–2013 w płaszczyźnie turystyki* (dr Małgorzata Żochowska, Zespół Szkół Ponadpodstawowych, Bystrzyca Kłodzka);
- *Atrakcje historyczne w strukturze produktu turystycznego – przykład Tunezji, Egiptu i Jordanii* (dr hab. Agnieszka Niezgoda, UE Poznań);
- *Ślęza jako niewykorzystany potencjał dla turystyki kulturowej* (dr Włodzimierz Ranszek, Wyższa Szkoła Zawodowa „Edukacja”, Wrocław);
- *Szlaki kulturowe Europy jako produkt turystyczny* (dr Krzysztof Widawski, WSZ „Edukacja”, Wrocław).

Na szczególne wyróżnienie zasługuje wystąpienie dziekana kłodzkiego Wydziału – dr. inż. arch. Mieczysława K. Leniartka, który snuł niezwykle interesujące rozważania na temat *Turystyki konceptualnej, czyli podróży do mórz południowych*. Ma ona polegać na osobistym, intymnym przeżywaniu odwiedzanych miejsc pod wpływem wrażliwości na ich atmosferę, historię, tradycję.

Oprócz wymiany informacji o prowadzonych pracach oraz nawiązywaniu osobistych kontaktów konferencja przyniosła potwierdzenie zdecydowanego nasilania się tendencji w badaniach nad turystyką: coraz większy udział w ruchu turystycznym mają wyjazdy poznawcze/krajoznawcze z nasilającym się nurtem turystyki kulturowej. Można postawić hipotezę, że są tego trzy przyczyny:

- 1) wzrost poziomu intelektualnego wielu społeczeństw, a w związku z tym – wzrost oczekiwań co do treści spędzanego wolnego czasu,
- 2) rosnąca konkurencyjność regionów, które w związku z nią chcą się wyróżnić czymś oryginalnym, a najczęściej są to właśnie walory kulturowe,
- 3) rozwijająca się na powyższym tle konkurencyjność coraz liczniejszych biur podróży.

Niewątpliwie więc turystyka kulturowa rozwija wiedzę i horyzonty intelektualne jej uczestników, a tym samym wpływa na podnoszenie ogólnego poziomu intelektualnego całych społeczeństw. Uczestnicy byli zgodni w opinii, że zyskali wiele nowych inspiracji badawczych i interpretacyjnych, co powinno skutkować pomniejszaniem obszaru niewiedzy, hasłowo nazwanej *Terra incognita w turystyce*.

Krzysztof R. Mazurski

Wydział Turystyki, Politechnika Wrocławska, Wrocław